

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»

Протокол №11, від 25 жовтня 2023
року

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для підготовки, виконання та захисту кваліфікаційних робіт

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування»
освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

факультет бізнесу та сфери обслуговування

(назва факультету)

кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

(назва кафедри)

Рекомендовано на засіданні
кафедри туризму та готельно-
ресторанної справи

(назва кафедри)

6 вересня 2023 р.,
протокол № 8

Розробники: д.е.н., професор Галина ТАРАСЮК, д.е.н., професор Оксана
ОЛІЙНИК, д.е.н., доцент Альона КЛИМЧУК, к.е.н. Віталіна КАЛЕНСЬКА

Житомир - 2023

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 2

Методичні рекомендації для підготовки, виконання та захисту кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», освітня програма «Готельно-ресторанна справа» [Електронне видання]. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2023. – 58 с.

Розробники:

Галина ТАРАСЮК, д.е.н., професор, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, декан факультету бізнесу та сфери послуг

Оксана ОЛІЙНИК, професор, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, перший проректор університету

Альона КЛИМЧУК, д.е.н., доцент, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Віталіна КАЛЕНСЬКА, к.е.н., старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Рецензенти:

ВИГОВСЬКА Наталія Георгіївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та цифрової економіки

ОСТАПЧУК Тетяна Петрівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту, бізнесу та маркетингових технологій

Затверджено Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування (протокол № 6 від «24» жовтня 2023 р.)

Методичні рекомендації призначені для забезпечення підготовки, виконання та захисту кваліфікаційних робіт студентами освітнього ступеня «магістр» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», освітня програма «Готельно-ресторанна справа». Методичні рекомендації містять загальні рекомендації щодо виконання та захисту кваліфікаційних робіт, вимоги до оформлення роботи та супровідних документів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 3

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Етапи виконання кваліфікаційної роботи.....	8
2. Структура та обсяг кваліфікаційної роботи.....	13
3. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	25
4. Захист кваліфікаційної роботи.....	32
5. Оцінювання кваліфікаційної роботи.....	33
Додатки.....	35

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 4

ВСТУП

Державна атестація відповідно до Закону України «Про вищу освіту» – це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Державна атестація передбачає визначення відповідності якості здобутої освіти та рівня компетентності випускників закладів вищої освіти вимогам, визначеним Стандартом вищої освіти України та освітньо-професійної програми за спеціальністю «Готельно-ресторанна справа». Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Державна атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти та освітньо-професійній програмі здійснюється Екзаменаційною комісією (ЕК) з цього фаху закладу вищої освіти.

Магістерська кваліфікаційна робота (далі – кваліфікаційна робота) – це кваліфікаційне самостійне дослідження, виконується відповідно до навчального плану та освітньої програми, на завершальному етапі освітнього рівня у Державному університеті «Житомирська політехніка» призначене для об'єктивного контролю ступеня сформованості компетентностей в обраній галузі професійної діяльності, які зазначені у стандарті вищої освіти відповідного освітнього ступеня.

Кваліфікаційна робота відображає рівень теоретичних знань і практичних навичок з елементами творчого пошуку, ініціативності, отриманих здобувачем під час навчання, а також набуття вмінь узагальнювати теоретичні матеріали, аналізувати практичну інформацію, працювати зі спеціальною літературою та довідниковими матеріалами; розвинути вміння формулювання власних висновків, чіткої аргументації, обґрунтування прийнятих рішень та пропозицій.

Метою кваліфікаційної роботи полягає у використанні набутих теоретичних знань і практичних навичок з метою використання методологічного апарату наукових досліджень для вирішення теоретичних і прикладних задач, що постають перед фахівцями готельно-ресторанного бізнесу; використанні набутих професійних знань і практичних навичок під час аналізу державних і регіональних програм, заходів щодо організації діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу, надання рекомендацій щодо їх удосконалення з урахуванням сучасних потреб національних виробників і головних тенденцій розвитку світової індустрії гостинності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 5

Відповідно до цього **метою** підготовки кваліфікаційної роботи є:

- закріплення набутих у процесі навчання теоретичних знань, професійних вмінь і практичних навичок, необхідних для подальшої самостійної наукової чи виробничої діяльності;
- поглиблене вивчення конкретної галузі з метою продовження наукових досліджень;
- вміння адаптувати розроблені організаційно-економічні моделі підприємств індустрії гостинності до конкретних умов господарської діяльності.

Студент у кваліфікаційній роботі демонструє своє вміння використовувати інформаційні джерела та нормативні матеріали (Закони України, постанови Уряду, ДБН, СНіП, СанПіН, ДСТУ, ГОСТ, тощо) з досліджуваних питань і правильно трактувати теоретичні положення економічної науки для успішного виконання управлінських та виробничо-господарських завдань, систематизувати та аналізувати одержані дані і робити обґрунтовані висновки та пропозиції щодо удосконалення діяльності закладу готельно-ресторанного господарства.

Виконання кваліфікаційної роботи покликане сформуванню у здобувачів вищої освіти відповідні компетентності:

інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру готельно-ресторанної справи.

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК 4. Здатність працювати в команді

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків готельних та ресторанних послуг для розв'язання складних задач розвитку готельного і ресторанного бізнесу

СК 11. Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання інноваційних технологій у сфері готельного та ресторанного бізнесу.

СК 13. Здатність аналізувати і використовувати у професійній діяльності готельно-ресторанні ресурси регіонів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 6

СК 14. Здатність здійснювати управлінську діяльність за мінливих умов в гібридному середовищі.

Виконання здобувачами вищої освіти кваліфікаційної роботи забезпечить досягнення ними відповідних **програмних результатів навчання:**

ПРН 3. Розробляти, впроваджувати та застосовувати сучасні методи оцінювання ефективності впровадження інновацій в готельно-ресторанному бізнесі.

ПРН 8. Ініціювати, розробляти та управляти проектами розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу із врахуванням інформаційного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

ПРН 11. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та видів послуг (продукції) в сфері готельно-ресторанного бізнесу та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

ПРН 13. Аналізувати готельно-ресторанні ресурси та соціально-економічні передумови функціонування суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу в регіонах.

ПРН 14. Ідентифікувати сферу використання та можливості застосування штучного інтелекту в HoReCa.

Кваліфікаційна робота, що ґрунтується лише на переказі підручників, навчальних посібників або інструкцій, без власних узагальнень не допускається до захисту і повертається студенту на доопрацювання. До захисту перед Екзаменаційною комісією (ЕК) не допускається кваліфікаційна робота, що має такі недоліки:

- не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення;
- виконана із значним відхиленнями від затвердженого плану;
- не містить матеріалів конкретного дослідження теми щодо розробки проєкту, а також обґрунтованих пропозицій;
- відсутня зовнішня рецензія фахівця у відповідній сфері дослідження.

Викладаючи матеріал у роботі, студент повинен показати:

- відповідність його реальним умовам;
- логічність побудови та викладення матеріалу;
- лаконічність формулювань; переконливість аргументації та доказовість висновків;
- обґрунтованість рекомендацій для його впровадження.

У своїй роботі студент має дослідити спеціальну вітчизняну та зарубіжну наукову літературу, передовий досвід з обраної проблеми, а також представити результатів власних досліджень з метою вирішення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 7

визначених професійних завдань що містить результати теоретичних та експериментальних досліджень і розробок.

У представлених методичних рекомендаціях здійснено спробу конкретизувати методичний інструментарій з урахуванням специфіки готельно-ресторанного бізнесу щодо процедур підготовки та захисту кваліфікаційної роботи, а саме:

- зроблено спробу чіткого розподілу функцій керівника і студента;
- зазначено необхідність проведення попереднього захисту роботи на кафедрі;
- сформульовано вимоги до структурного змісту доповіді студента, відгуку керівника та рецензії на роботу;
- наголошено на необхідності дотримання етапів підготовки кваліфікаційної роботи.

Методичні рекомендації розроблені відповідно до вимог підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр», що навчаються за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» і призначені для надання допомоги студентам при виконанні кваліфікаційної роботи згідно чинних стандартів.

1. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Організаційно процес виконання кваліфікаційної роботи складається з наступних етапів:

- вибір теми та об'єкта наукового дослідження, призначення керівника цього дослідження;
- складання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи;
- підбір літератури та її вивчення;
- формування та узгодження з керівником попереднього (робочого) плану кваліфікаційної роботи;
- збір і обробка вихідної інформації, її аналіз;
- опрацювання фактичного матеріалу за допомогою технологій комп'ютерної обробки інформації;
- виконання кваліфікаційної роботи, перевірка її керівником;
- усунення недоліків, написання остаточного варіанта роботи, оформлення кваліфікаційної роботи згідно вимог;
- отримання відгуку керівника;
- рецензування кваліфікаційної роботи (отримання внутрішньої рецензії);
- проходження перевірки на наявність плагіату у роботі;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 8

- підготовка презентації / ілюстративного матеріалу за матеріалами кваліфікаційної роботи;
- остаточне оформлення кваліфікаційної роботи та її здача на кафедру;
- захист кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

Вибір теми наукового дослідження, призначення керівника цього дослідження

Підготовка до виконання кваліфікаційної роботи, представленої на здобуття освітнього ступеня «магістр», починається з вибору теми та призначення кафедрою керівника дослідження. Вибір теми кваліфікаційної роботи здійснюється студентом індивідуально, відповідно до рекомендованої кафедрою тематики (*Додаток А*).

Теми кваліфікаційних робіт розробляються професорсько-викладацьким складом кафедри туризму та готельно-ресторанної справи з урахуванням вимог кваліфікаційних характеристик фахівців освітнього ступеня «магістр», напрямів наукової роботи кафедри та запитів стейкхолдерів. Щорічно теми кваліфікаційних робіт коригуються та уточнюються з урахуванням змін, що відбуваються в економіці країни, або потреб конкретних стейкхолдерів.

Студент має право запропонувати власну тему, яка відсутня у переліку рекомендованої тематики, за умови, що за відповідним напрямом студент разом з керівником вже виконує наукові дослідження.

Назва теми кваліфікаційної роботи повинна бути лаконічною та точною. Вона повинна включати об'єкт дослідження (готель, бізнес-готель, апартамент готель, мотель, гостьовий будинок, та т. ін.) та назву підприємства, на базі якого здійснюється дослідження.

Наприклад: «Цифровий маркетинг суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу».

Наприклад: «Бізнес-план готелю у рекреаційній зоні».

При виборі теми необхідно враховувати її актуальність; наявність інформаційної бази; можливість отримання й опрацювання фактичного матеріалу; наявність власних наукових опрацювань та пов'язати тему кваліфікаційної роботи. Тема кваліфікаційної роботи має відповідати спеціальності «Готельно-ресторанна справа».

Збір фактичних матеріалів здійснюється в період переддипломної практики.

Організаційно тема кваліфікаційної роботи і науковий керівник закріплюються за студентом відповідним наказом, що формується на підставі особистих заяв студентів (*Додаток Б*).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 9

Складання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи

Календарний план виконання кваліфікаційної роботи формується з урахуванням затвердженого графіку навчального процесу та закріплюється у завданні на кваліфікаційну роботу, яке підписується науковим керівником та студентом (*додаток В*).

Підбір літератури та її вивчення

Відповідно до обраної теми кваліфікаційної роботи студент самостійно підбирає джерела: законодавчі акти України, офіційні документи, монографії, брошури, фахові статті з відповідного напрямку, навчально-методичну літературу. Написання кваліфікаційної роботи передбачає обов'язкове вивчення чинного законодавства України з питань, пов'язаних з напрямом дослідження.

Ознайомлення з опублікованими за темою кваліфікаційної роботи науковими працями починається одразу після розробки ідеї, тобто задуму наукового дослідження, який знаходить своє відображення в робочому плані. Починати пошук варто з нової та сучасної літератури. Орієнтовно не менше, ніж 50 % використаних джерел має бути за останні 5 років.

Дослідження теоретичних основ теми кваліфікаційної роботи дає можливість усвідомити необхідність розробки бізнес плану комплексу в обраному місці або аналізу діяльності обраного закладу та розробка заходів щодо його вдосконалення. Поглиблене вивчення літературних та офіційних джерел інформації надасть змогу з'ясувати сучасний стан теми дослідження, чіткіше визначити спрямування та методику власних досліджень необхідних для виконання кваліфікаційної роботи.

Формування та узгодження з керівником попереднього (робочого) плану кваліфікаційної роботи

Робочий план розробляється самостійно студентом за участі керівника з урахуванням вимог до структури та змісту до кваліфікаційної роботи, визначених даними методичними рекомендаціями.

Керівник кваліфікаційної роботи сприяє проведенню досліджень у інший спосіб, зокрема:

- рекомендує необхідну літературу, довідкові, нормативні, статистичні й архівні матеріали та інші джерела з теми;
- проводить систематичні консультації;
- оцінює зміст виконаної кваліфікаційної роботи як частинами, так і в цілому;
- дає згоду на представлення кваліфікаційної роботи до захисту.

Таким чином, керівник кваліфікаційної роботи здійснює наукову й

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 10

методичну допомогу, систематично контролює виконання роботи, вносить певні корективи, дає рекомендації про доцільність прийняття того чи іншого рішення, а також формує висновок про готовність роботи в цілому.

Збір і обробка вихідної інформації, її аналіз

Після вивчення літератури з теми і складання попереднього (робочого) плану студент приступає до збору практичних матеріалів на тому підприємстві, за матеріалами якого планується виконувати кваліфікаційну роботу. Збір необхідної вихідної інформації складається з наступних етапів.

Етап 1. Виокремлення тих показників, які необхідно визначити для розкриття всіх питань, зазначених в робочому плані кваліфікаційної роботи.

На цьому етапі складається зведений перелік усіх вихідних показників, які необхідні для визначення. При цьому вихідні показники, необхідні для визначення окремих питань, підлягають логічному аналізу з точки зору їх повторення, взаємозв'язку та можливості одержання подальших результатів дослідження.

Етап 2. Визначення джерел інформації.

На другому етапі визначають джерела інформації щодо кожного вихідного показника, враховуючи нормативні джерела.

Для одержання спеціальних матеріалів і даних, яких немає нормативних матеріалах, студент повинен самостійно виконати необхідні розрахунки.

Етап 3. Документальне оформлення зібраного матеріалу.

Зібраний матеріал підлягає упорядкуванню, тобто студент повинен розподілити матеріал згідно плану кваліфікаційної роботи. Потім проводиться відбір матеріалу з точки зору можливості та доцільності його використання в обґрунтуванні пропозицій. В процесі обробки матеріалів проводяться відповідні розрахунки, складаються таблиці, діаграми. На етапі обробки інформації слід використовувати комп'ютерні технології.

Уся одержана інформація потребує перевірки з точки зору її достовірності, логічної відповідності запланованому.

Опрацювання фактичного матеріалу за допомогою технологій комп'ютерної обробки інформації

Даний етап передбачає:

- здійснення систематизації фактичного матеріалу, його оцінки, проведення аналізу фінансово-господарської діяльності та аналізу відповідно до теми кваліфікаційної роботи;
- розробку та оцінку альтернативних підходів щодо вирішення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 11

поставлених проблем;

- наукове та практичне обґрунтування запропонованих рішень.

Для реалізації даного етапу використовуються необхідні методики та алгоритми, опрацьовані в результаті теоретичного вивчення теми кваліфікаційної роботи, а також відповідне програмне забезпечення, що сприяє якісній обробці одержаної у процесі збору інформації.

Виконання кваліфікаційної роботи, перевірка її керівником

Після збору необхідної інформації студент здійснює виконання основної частини роботи з використанням усіх необхідних методів, засобів та прийомів. Результатом даного етапу є структурована відповідно до вимог методичних рекомендацій кваліфікаційна робота.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи студент консультиється з науковим керівником, узгоджує з ним проблемні питання та надає роботу на перевірку та затвердження частинами або повністю.

Усунення недоліків, написання остаточного варіанта роботи, оформлення кваліфікаційної роботи згідно вимог

За результатами перевірки роботи науковий керівник формує зауваження щодо змісту, структуризації та оформлення кваліфікаційної роботи, що підлягають усуненню студентом.

Після усунення зауважень керівника, студент повторно надає керівнику роботу на перевірку.

Отримання відгуку керівника

Після завершення дослідження науковий керівник засвідчує готовність кваліфікаційної роботи та рівень її підготовки шляхом написання відповідного відгуку (**додаток Г**), який є одним з елементів супровідної документації до кваліфікаційної роботи.

Рецензування кваліфікаційної роботи (отримання внутрішньої рецензії)

Рецензування кваліфікаційної роботи здійснюється після надання керівником відгуку науково-педагогічним працівником кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, затвердженням розпорядженням по кафедрі. Результатом рецензування є підписана рецензія, форма якої наведена у **додатку Д**. У рецензії відзначається рівень підготовки кваліфікаційної роботи, а також існуючі зауваження по змісту та оформленню роботи. Критичні зауваження підлягають усуненню студентом за погодженням з науковим керівником.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 12

Проходження перевірки на наявність плагіату у роботі

Обов'язковою вимогою до кваліфікаційної роботи є достатній рівень її унікальності, що визначається за результатами перевірки на плагіат. Для проходження перевірки на плагіат студент подає на кафедру наступні документи:

- кваліфікаційну роботу у роздрукованому та електронному (в форматі .doc або .docx) вигляді;
- підписаний відгук наукового керівника;
- підписану рецензію на кваліфікаційну роботу.

За результатами перевірки, про результати якої студента повідомляє кафедра, студенту видається довідка про відповідність роботи вимогам та рівень унікальності роботи.

Довідка відноситься до супровідної документації, яка подається разом із роботою на кафедру.

Підготовка презентації / ілюстративного матеріалу за матеріалами кваліфікаційної роботи

Для забезпечення наочності представлення результатів дослідження під час публічного захисту студент готує ілюстративний матеріал та / або презентацію за матеріалами проведеного дослідження. Конкретний склад та змістове наповнення ілюстративного матеріалу / презентації узгоджується з науковим керівником. У ілюстративному матеріалі / презентації повинні міститися лише ті дані, які є в основному змісті кваліфікаційної роботи.

Остаточне оформлення кваліфікаційної роботи та її здача на кафедру

Після проходження перевірки на плагіат студент в установлений термін подає готову роботу на кафедру. Робота зшивається відповідно до затверджених вимог, на титульній сторінці мають бути розміщені підпис студента, наукового керівника та рецензента. Крім власне кваліфікаційної роботи на кафедру подається наступна супровідна документація:

- завдання на кваліфікаційну роботу, підписане керівником та студентом;
- підписаний відгук наукового керівника;
- підписана внутрішня рецензія;
- довідка про результати проходження перевірки на плагіат;
- копії опублікованих студентом наукових робіт (якщо такі наявні), що засвідчують апробацію результатів наукового дослідження.

Захист кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 13

Останнім етапом є публічний захист кваліфікаційної роботи. Для захисту студент готує доповідь загальною тривалістю до 10 хвилин та відповідний ілюстративний матеріал / презентацію. Результати захисту фактично є підсумковою атестацією студента.

2. СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота, представлена на здобуття освітнього ступеня «магістр», повинна відповідати певним загальним вимогам щодо викладення матеріалу:

– формулювання назви теми, розділів та підрозділів повинні бути чіткими, лаконічними і в той же час найбільш повно відобразити сутність та зміст питань, що розглядаються;

– матеріал роботи необхідно викладати грамотно, доступним науковим стилем, він не повинен містити повторів та не бути перевантаженим цитатами;

– не допускається просте переписування матеріалів із літературних джерел, їх цитування без посилання;

– в тексті не повинно бути виразів типу: «я вважаю», «мені здається», «у нас прийнято», замість них рекомендуються вирази: «на нашу думку», «вважається доцільним», «як свідчить проведений аналіз».

Кваліфікаційна робота повинна мати чітку та логічну побудову, послідовність та завершеність. *Рекомендований обсяг основного змісту (без додатків та списку літератури) кваліфікаційної роботи* має становити 80-85 аркушів тексту формату А4. Орієнтовний розподіл сторінок по структурі роботи наведений в табл. 1.

Таблиця 1

Орієнтовна структура кваліфікаційної роботи

Структурний елемент	Орієнтовна кількість сторінок	Примітка
1	2	3
Титульний аркуш	1	Додаток Е Номер на сторінці не вказують
Анотація	1	Додаток Ж Цій сторінці номер не присвоюється
Зміст	1	Додаток И Зміст починається зі стор. 2 (нумерація)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 14

Вступ: Актуальність теми, мета кваліфікаційної роботи, завдання кваліфікаційної роботи, об'єкт дослідження предмет дослідження, методи дослідження, інформаційні джерела дослідження практичне значення одержаних результатів структура кваліфікаційної роботи	2-3	<i>Додаток К</i>
Основна частина:		
РОЗДІЛ 1	8-10	
Висновки до розділу 1	1-2	
РОЗДІЛ 2	25-28	
Висновки до розділу 2	1-2	
РОЗДІЛ 3	20-23	
Висновки до розділу 3	1-2	
Висновки та пропозиції	2-3	<i>Додаток Л</i>
Список використаних джерел, кількість	80-85	<i>Додаток М</i>
Додатки		Таблиці, за розміром більше 1 сторінки, фото матеріали, додатки – на розсуд студента та керівника
Супровідні документи:		Вкладаються в файл, який підшивається під обкладинку кваліфікаційної роботи.

Титульний аркуш (1 стор.) є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і виступає повним джерелом бібліографічної інформації, яка необхідна для обробки та ідентифікації документів, має містити назву затвердженої на кафедрі теми кваліфікаційної роботи, шифр групи, прізвище, ім'я та по-батькові студента з підписами завідувача кафедри та наукового керівника; прізвище, ініціали та підпис рецензента. Титульна сторінка виконується за зразком, наведеним у *Додатку Е*.

Анотація (1 стор.) – призначена для першого знайомства з кваліфікаційною роботою і вміщує коротку інформацію, яка розкриває сутність і зміст роботи. Її виконують трьома мовами. Одну анотацію пишуть обов'язково українською мовою, другу та третю іноземними мовами на вибір студента (англійською, німецькою, французькою або іншою мовами). Анотації повинні бути лаконічними, стислими і точними, обсягом не більше однієї сторінки комп'ютерного тексту з інформацією про зміст і результати дослідження викладеного у кваліфікаційній роботі. Вони складаються за формою з таким змістом:

- прізвище та ініціали студента;
- тема кваліфікаційної роботи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 15

- ступінь вищої освіти, галузь знань та спеціальність, університет та рік захисту;
- основні ідеї, результати і висновки по роботі;
- ключові слова.

Сукупність ключових слів повинна відображати основний зміст роботи. Загальна кількість ключових слів повинна бути не менше трьох і не більше семи. Ключові слова пишуть у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

Приклад анотації наведено у *Додатку Ж*.

Зміст (1 стор.) кваліфікаційної роботи містить назви всіх розділів і підрозділів із зазначенням номера сторінки, на якій розміщується їх початок. Назви розділів і підрозділів у змісті та тексті мають бути ідентичними. Титульний аркуш, анотацію та сам зміст в зміст не включають. Нумерація сторінок проставляється, починаючи зі змісту з урахуванням титульної сторінки, яка фактично є першою сторінкою. Обов'язково продовжується нумерація сторінок в додатках та списку використаних джерел, з подальшим зазначенням в змісті номера сторінки, з якої починається відповідна частина кваліфікаційної роботи. Останнє слово кожного заголовку подовжується крапками з відповідним номером сторінки у крайньому правому положенні в рядку. Зміст слід подавати у формі «автозмісту», що спрощує здійснення перевірки кваліфікаційної роботи на відповідність встановленим вимогам. Приклади написання змісту кваліфікаційної роботи наведено в *додатку И*.

Вступ (2-3 стор.) кваліфікаційної роботи слід розкривати актуальність теми, елементи наукової новизни, вихідні дані для розроблення проекту, мету, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження, практичну цінність здійсненого дослідження. Слід чітко формувати мету кваліфікаційної роботи лаконічно розкривати завдання, які необхідно вирішити для її досягнення.

Основна частина вступу повинна включати: сутність і стан проблеми, актуальність теми, обґрунтовується необхідність її дослідження, вихідні дані для розроблення теми, гіпотеза, мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, інформаційна база, елементи наукової новизни та практична цінність отриманих результатів. Коротко зазначаються прізвища вчених (як вітчизняних, так і зарубіжних) і практиків, які розробляли проблему, що розглядається; зазначається відмінність отриманих результатів від існуючих у вітчизняній та зарубіжній теорії і практиці.

Кожен структурний елемент вступу має бути виділений (див. приклад – *Додаток К*).

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими рішеннями наукового завдання обґрунтовують актуальність та

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 16

доцільність роботи. Висвітлення актуальності повинно якомога точніше показувати сутність теми дослідження.

Гіпотеза дослідження – припущення щодо можливості розв’язання конкретних теоретичних та/або практичних проблем.

Мета та завдання дослідження. Мета визначає наскрізну ідею роботи, до якої так чи інакше повертається автор у процесі виконання дослідження.

Наприклад, ...Метою кваліфікаційної роботи є розробка бізнес-плану закладу готельно-ресторанного господарства в рекреаційному регіоні, а саме Закарпатському регіоні в м.

...Метою кваліфікаційної роботи є розробка пропозицій щодо підвищення ефективності використання виробничого потенціалу ...

Завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети, обумовлюють етапи дослідження. Для кожного розділу варто сформулювати по 2 – 3 завдання, які визначатимуть основний зміст підрозділів.

Завдання формуються відповідно до плану кваліфікаційної роботи та виходять з її змісту. Рекомендується визначити 5-7 основних завдань, які узгоджуються з визначеною метою та зазначаються у формі перерахунку:

- вивчити...;
- розкрити...;
- визначити...;
- встановити...;
- систематизувати...;
- запропонувати...;
- проаналізувати...;
- охарактеризувати...;
- розробити...;
- удосконалити...;
- виявити...;
- обґрунтувати... і т.д.

Визначальну роль у кваліфікаційній роботі відіграє визначення об'єкту та предмету наукового дослідження.

Слід чітко формулювати мету роботи, лаконічно викладати завдання, які необхідно виконати для її досягнення. Доцільно виділити нові наукові положення або практичні рекомендації, які запропоновані у дослідженні здобувачем особисто, а також види їх апробації. Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути доказовим, пояснюваним та науково аргументованим. Теоретичні положення повинні ґрунтуватися на конкретних матеріалах. Якщо за результатами дослідження здобувач виступав на студентських наукових конференціях, брав участь в інших наукових заходах, має публікації в наукових виданнях, це слід зазначати у вступі.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, які породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення. Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є готельно-ресторанна сфера під якою розуміється

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 17

проектування нового закладу надання послуг готельно-ресторанного господарства населенню регіону або аналіз діяльності та розробка заходів щодо вдосконалення діяльності діючого закладу готельно-ресторанного бізнесу.

Наприклад, ...Об'єктом дослідження є процес проектування відповідних груп приміщень та процесів надання послуг рекреаційно-оздоровчого призначення у закладі готельно-ресторанного господарства у Закарпатському регіоні ...

...Об'єктом дослідження є процес формування виробничого потенціалу на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу...

Предмет дослідження – деталізація функцій управління процесом або явищем, що міститься в межах об'єкта.

Предмет дослідження виражає найбільш значущі аспекти, властивості, особливості, які підлягають безпосередньому вивченню. Будь-який об'єкт наукового дослідження містить у собі велику, майже нескінченну кількість предметів дослідження. Завдання здобувача полягає в тому, щоб виділити такий предмет наукового дослідження, який був би недостатньо вивчений, відображав суть проблеми і був доступним аналізу.

Наприклад, ...Предметом дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти забезпечення функціонування та надання послуг рекреаційно-оздоровчого призначення у проєктованому закладі готельно-ресторанного господарства у Закарпатському регіоні ...

...Предметом дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти формування та використання виробничого потенціалу підприємств готельно-ресторанного бізнесу....

Предмет дослідження тісно пов'язаний з метою кваліфікаційної роботи. Формулювання предмета наукового дослідження органічно пов'язане з аналізом літератури, станом наукових досліджень предмета. При цьому аналіз літератури є способом обґрунтування предмета наукового дослідження.

Теоретичну основу бакалаврської кваліфікаційної роботи мають становити наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених (підручники, навчальні посібники, монографії, періодичні видання, нормативно-правова база, ДБН, СНіП, СанПіН, ДСТУ, ГОСТ, тощо). Студенти повинні творчо підходити до вирішення поставлених в роботі завдань і використовувати літературу з висвітленням останніх досягнень науки і періодичних та інтернет-видань.

Інформаційну базу дослідження становлять офіційні статистичні дані Державної служби статистики України (наприклад, Міністерства економічного розвитку і торгівлі), ДБН, СНіП, СанПіН, ДСТУ, ГОСТ, дані,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 18

отримані в результаті маркетингового дослідження регіону для виконання кваліфікаційної роботи, а також інші матеріали, які є достовірними та актуальними.

Методичною основою кваліфікаційної роботи є комплекс загальнонаукових і спеціальних методів: порівняння, узагальнення, аналізу і синтезу, системно-структурного та порівняльного аналізу, економічного моделювання, комплексного і системного підходів, структурно-логічного моделювання, статистичні методи, розрахунково-аналітичні методи, методи кількісного та якісного аналізу, прогнозування тощо.

Практичне значення одержаних результатів. Наводять відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання. Коротко характеризують основні теоретичні чи прикладні результати роботи (методичні рекомендації з окремих напрямів діяльності суб'єкта дослідження або аспекту предмета дослідження, моделі, та інше), визначають можливу галузь, та реалізацію проєкту, а також вплив проблем на функціонування закладу, та можливості їх вирішують.

Наприклад, ...Запропоновані автором результати маркетингового дослідження та проведені розрахунки бізнес-плану закладу готельно-ресторанного господарства рекреаційного призначення у Закарпатському регіоні можуть бути використані інвестором та доповнені відповідно для впровадження їх в реалізацію...

...Запропонована автором система показників використання виробничого потенціалу дозволить ...

Апробація результатів роботи і публікації. При наявності оприлюднення результатів попередніх наукових досліджень, що склали основу кваліфікаційної роботи, наводять інформацію про наукові та науково-практичні конференції, семінари, у яких брав участь автор, а також вказують наявність публікацій у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій, семінарів та ін.

Наприклад, ...За темою дослідження автором опубліковано дві наукові статті у

У структурі роботи зазначаються структурні елементи: вступ, розділи, висновки, список використаних джерел, а також кількість сторінок загального тексту, таблиць, рисунків, джерел, додатків, креслень.

Наприклад: Кваліфікаційна робота викладена на 60 сторінках загального тексту. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 77 найменувань, містить 5 таблиць, 7 рисунків, 2 додатки, 1 креслення.

Перший розділ – теоретичний, містить теоретичне обґрунтування ролі і місця досліджуваних явищ та процесів у діяльності суб'єктів індустрії

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 19

гостинності, або на певному сегменті ринку готельних та ресторанних послуг. **Теоретичний розділ кваліфікаційної роботи** повинен складатися з 3-х підрозділів і включати такі логічні частини:

- аналіз та узагальнення теоретичних засад відповідно до предмета та об'єкта дослідження, виділення окремих аспектів, які, з точки зору автора, потребують подальших розробок та удосконалення;
- огляд нормативно-правових документів, які регулюють відносини між суб'єктами визначеної сфери діяльності, з посиланням на національні та міжнародні джерела права;
- історичні передумови розвитку досліджуваного явища, процесу, типу діяльності, їх вплив на теперішній стан об'єкта;
- світовий досвід управління на ринку готельно-ресторанних послуг на прикладі декількох іноземних країн, переваги та недоліки обраних моделей, можливість їх застосування в Україні.

Наведена послідовність є рекомендованою, здобувач вищої освіти може довільно змінювати порядок логічних частин та їх поєднання у підрозділи, якщо це вимагає специфіка дослідження. Обов'язковим для кваліфікаційної роботи є розкриття підходів різних авторів щодо розв'язання проблеми дослідження, висвітлення спільного та відмінного у їх поглядах, а також обґрунтування власних поглядів на проблему.

Отже, у першому розділі кваліфікаційної роботи обґрунтовують теоретичні основи обраної проблеми та здійснюють її аналіз, наводять огляд наукової літератури, нових розробок, іншої інформації, пов'язаної з темою. В огляді літератури здобувач вищої освіти окреслює основні етапи розвитку наукової та практичної думки згідно зі своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, автор повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити свій внесок у розв'язанні проблеми.

Теоретичний розділ розробляється на засадах вивчення спеціальної наукової літератури за тематикою, нормативно-законодавчої документації та офіційної статистичної інформації. Після викладення матеріалу, що запозичений у інших авторів, необхідно давати посилання на джерело, вказуючи у квадратних дужках номер джерела зі списку, наведеного в кінці кваліфікаційної роботи, та номер сторінки, звідки матеріал запозичено.

Текст розділу необхідно ілюструвати графічними матеріалами (таблиці, рисунки), які також повинні мати посилання на джерела, або позначку про те, що рисунок чи таблицю складено автором за певними джерелами. Результатом виконання теоретичного розділу має бути повна теоретико-методологічна концепція предмета дослідження, модель пошуку механізмів розв'язання проблеми, поставленої у кваліфікаційній роботі. Ця

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 20

модель повинна мати наскрізний характер, тобто щоб її алгоритм можна було використовувати для аналізу відповідної інформації в аналітичному розділі та обґрунтуванні рекомендацій, пропозицій і висновків у проектному розділі. Це дозволить логічно ув'язати та концептуально структурувати всі частини кваліфікаційної роботи.

Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи повинні мати певні елементи полемічності, ствердженої власної позиції щодо обраних методів дослідження, що дає змогу перейти в наступному розділі до конкретного аналітичного дослідження.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 25-30% загального обсягу кваліфікаційної роботи.

Другий розділ – дослідно-аналітичний, який забезпечує логічну послідовність дослідження, має поєднати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій.

Зміст дослідно-аналітичного розділу визначається темою кваліфікаційної роботи. Для виконання другого розділу кваліфікаційної роботи, об'єктом дослідження якої обрано підприємство готельного/ресторанного або готельно-ресторанного бізнесу, регіон, область, джерелом інформації є планові і фактичні показники господарської діяльності підприємств, статистична звітність підприємств готельного та ресторанного бізнесу України / зарубіжних країн, результати спостережень, опитувань та інших методів збирання первинної інформації, які використовує здобувач вищої освіти під час переддипломної практики на підприємствах індустрії гостинності.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться аналіз, обґрунтовуються пропозиції. Завданням даного розділу є не тільки оцінка економічних показників діяльності регіону, області, досліджуваних підприємств індустрії гостинності, але й установлення тенденцій стосовно предмету дослідження, що дозволить сформулювати висновки й обґрунтувати рекомендації для практичного застосування результатів.

Дослідно-аналітичний розділ повинен складатися з трьох підрозділів і включати такі логічні частини:

- дослідження стану та тенденцій розвитку ринку готельних/ресторанних/ готельно-ресторанних послуг міста/ регіону/ України, визначення кола проблем, що гальмують розвиток галузі;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 21

- аналіз конкурентного статусу підприємства та визначення його основних конкурентів: загальногосподарська та фінансова характеристика підприємства готельного/ ресторанного/ готельно-ресторанного бізнесу (база практики), оцінка основних та додаткових послуг,

- застосування різноманітних методик, зокрема таких як: SWOT-аналізу, SNW-аналізу, методів факторного та кореляційно-регресійного аналізу та інших методів з метою дослідження факторів, що суттєво впливають на ефективність та конкурентоспроможність підприємств на ринку готельно-ресторанних послуг.

Для виконання даного розділу необхідно проаналізувати діяльність підприємств готельного/ ресторанного/ готельно-ресторанного бізнесу.

Дослідно-аналітична обробка матеріалів повинна супроводжуватись складанням таблиць, графіків, діаграм, рисунків з поясненнями до них. Аналіз тенденції зміни одного показника слід висвітлювати не у формі таблиці, а формі графіка. В останньому бажано розміщувати не тільки абсолютні значення, а й темпи щорічного росту.

Аналіз діяльності об'єкту дослідження повинен завершуватись виявленням резервів підвищення ефективності використання наявних ресурсів. Він повинен також стати вихідним етапом в обґрунтуванні планів розвитку діяльності досліджуваних підприємств.

Обсяг другого розділу - у межах 25-30 % загального обсягу кваліфікаційної роботи.

В залежності від тематики кваліфікаційної роботи об'єктом дослідження в рамках другого розділу може бути:

1) господарська діяльність підприємств готельного/ ресторанного/ готельно-ресторанного бізнесу певного рівня (країни, регіону, міста, району);

2) фінансово-економічні напрямки діяльності, а також конкурентоспроможність підприємств готельного/ ресторанного/ готельно-ресторанного бізнесу;

3) маркетингові аспекти діяльності підприємства (стратегія розвитку, система просування, в т.ч. стимулювання збуту, паблік рілейшенз, рекламна діяльність, бренд, імідж, в т.ч. фірмовий стиль підприємств готельного/ ресторанного/ готельно-ресторанного бізнесу певного територіального утворення (країни, регіону, міста, району);

4) організаційно-економічні аспекти управління (управління якістю, витратами, економічні, логістичні методи управління, антикризове управління, управління ризиками, франчайзингові форми управління).

У *третьому розділі* - проєктно-рекомендаційному - на базі теоретичного узагальнення й аналізу обраної проблеми обґрунтовують нові

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 22

підходи до її вирішення, розробляють теоретичні, нормативні, методичні та практичні пропозиції, а також управлінські, організаційні та економічні заходи щодо усунення виявлених недоліків, удосконалення діяльності відповідного підприємства.

Бажаним підрозділом проектно-рекомендаційного розділу є результати оцінки економічної та соціальної ефективності проектних пропозицій, обумовлених темою роботи.

Проектно-рекомендаційний розділ може бути побудований у двох формах:

1. Розробка однієї ідеї, яка за своєю суттю буде комплексним заходом з удосконалення досліджуваного предмету.

2. Обґрунтування декількох заходів (двох і більше), пов'язаних між собою ідеєю вдосконалення досліджуваного предмету.

Вибір форми побудови третього розділу визначають за темою кваліфікаційної роботи і результатами попередніх досліджень.

1. У кваліфікаційній роботі, яка присвячена вдосконаленню тенденцій розвитку ринку готельно-ресторанних послуг на досліджуваній території (країні, регіоні, місті, дестинації), необхідно розробити:

- організаційно-економічні (соціально-економічні, організаційно-правові, ін.) механізми розвитку галузі з урахуванням світових тенденцій та у відповідності з реаліями вітчизняного ринку послуг;
- стратегію розвитку в рамках сформованого предмету дослідження.

2. У кваліфікаційній роботі, яка передбачає дослідження ресурсного потенціалу підприємства, в проектній частині необхідно:

- розробити проекти з нарощування ресурсного потенціалу чи окремих його складових, його ефективного використання;
- розробити проекти щодо вдосконалення принципів і методів ефективного використання складових елементів ресурсного потенціалу.

Як і у кваліфікаційних роботах першого блоку, тут можуть бути запропоновані організаційно-економічні (соціально-економічні, організаційно-правові та ін.) механізми розвитку потенціалу території (країни, регіону, міста).

3. У кваліфікаційній роботі, яка присвячена підвищенню конкурентоспроможності підприємств готельного/ресторанного/готельно-ресторанного бізнесу, необхідно розробити:

- методичні засади та інструментарій оцінки конкурентоспроможності підприємств;
- конкурентні стратегії розвитку підприємства (країни, регіону, міста, дестинації) з урахуванням інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 23

4. У кваліфікаційній роботі, яка передбачає дослідження маркетингових аспектів діяльності підприємств певного регіону (країни, регіону, міста) необхідно розробити проекти щодо:

- вдосконалення маркетингових досліджень готельного та ресторанного продукту, обґрунтування механізму та практики їх реалізації;
- методичні підходи щодо формування та удосконалення системи маркетингових комунікацій підприємств індустрії гостинності.

Кваліфікаційна робота четвертого типу також передбачає розробку:

- моделей (механізмів) управління маркетинговими комунікаціями підприємств готельного та ресторанного бізнесу, моделей (механізмів) організації комунікаційної взаємодії суб'єктів підприємницької діяльності сфери послуг;

– етапів розробки бренду досліджуваного закладу готельного/ ресторанного/ готельно-ресторанного бізнесу.

5. У кваліфікаційній роботі, яка передбачає дослідження організаційно-економічних аспектів управління (якістю послуг, витратами, економічні, логістичні методи управління, управління ризиками, франчайзингові форми управління), необхідно розробити проекти щодо:

- формування організаційно-економічного (соціально-економічного, організаційно-правового) механізму управління інвестиційною діяльністю (якістю послуг, витратами, ризиками, франчайзинговою діяльністю);
- розробки механізму державного регулювання (якістю послуг, витрат, економічні, франчайзингових форм управління),
- розробки стратегій розвитку фінансово-економічних показників діяльності підприємств готельного/ ресторанного/ готельно-ресторанного бізнесу досліджуваного регіону (країни, міста, регіону).

Обсяг третього розділу повинен становити 30-35 % загального обсягу кваліфікаційної роботи.

У висновках і пропозиціях рекомендується викласти підсумки проведеного дослідження, основні наукові та практичні результати, що одержано, рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

Формулювання висновків повинно базуватися на матеріалах основної частини роботи. У висновку необхідно порівняти отримані результати з поставленими завданнями. У цій частині випускної кваліфікаційної роботи чітко й стисло наводяться власні пропозиції щодо розв'язання проблемних питань відповідного об'єкта дослідження.

Для формулювання висновків і пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових конференціях, семінарах, публікації у наукових виданнях. Окремі пропозиції, які мають практичне спрямування, можуть бути підтвержені довідкою про впровадження з

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 24

базового підприємства.

До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із законодавчих актів, нормативно-довідкових матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, фахових видань, ресурсів Інтернет. При виконанні роботи не допускається дослівне списування тексту з літературного джерела, нормативних матеріалів, наведення цитат. У додатках наводяться допоміжні матеріали у вигляді: копій документів, витягів із законодавчо-нормативних документів, звітів, окремих інструкцій/ положень/ правил, результатів соціологічних опитувань, громіздких таблиць, рисунків тощо.

Орієнтовний зміст кваліфікаційної роботи наведено в **додатку И**.

Рекомендований обсяг випускної кваліфікаційної роботи – 80-85 сторінок (у т.ч. обсяг таких складових, як вступ, висновки та пропозиції – до 5–6 сторінок). До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Важливим етапом виконання кваліфікаційної роботи є оформлення її тексту. Від того, наскільки вимогливо поставиться автор до форми своєї роботи, суттєво залежатимуть її якість, а отже, і підсумкова оцінка. Мова кваліфікаційної роботи – державна. При написанні роботи слід неухильно дотримуватися єдності всіх термінів, визначень понять, скорочень, символів і аббревіатур.

Кваліфікаційну роботу друкують за допомогою комп'ютера та принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) з використанням текстового редактора Word з вимогами: шрифт Times New Roman розміром (кеглем) 14 пт, міжрядковий інтервал – 1,5; абзацний відступ 1,25.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою, не допускається розрідження.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до набору (вирівнювання по центру). Такі структурні частини кваліфікаційної роботи, як «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не мають порядкового номера. Тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП» або «Розділ 4. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять тільки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 25

після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами посередині рядка. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу. Відстань між назвою підрозділу і наступним текстом повинне дорівнювати одному порожньому інтервалу. Між заголовками розділу і підрозділу витримують теж один інтервал. Відстані між рядками заголовків приймають такими ж, як у тексті. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Підкреслювати заголовки і переносити слова в заголовку не допускається. Заголовки всіх структурних частин роботи виділяють напівжирним шрифтом.

Наприклад:

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ФІРМОВИМ СТИЛЕМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ (НА ПРИКЛАДІ КАФЕ «КОЧЕРГА»

2.1. Організаційно-економічна характеристика кафе

Вступ, кожний розділ, загальні висновки і список використаних джерел починають з нової сторінки, а наступний підрозділ – одразу після закінчення попереднього, з пропуском 1 інтервалу. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах усього тексту (1, 2).

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. Але на самому титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Звертаємо увагу на те, що нумерація сторінок проставляється зі змісту з урахуванням попередньої титульної сторінки, на якій номер не проставляється. Сторінка, на якій знаходиться анотація роботи, не нумерується. Нагадуємо, що до загального обсягу кваліфікаційної роботи не входять додатки та список використаних джерел. Але всі сторінки зазначених елементів підлягають суцільній нумерації.

Оформлення таблиць і посилань на таблиці

Таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 26

вперше, або на наступній сторінці. Таблиці, розміщені на окремих сторінках кваліфікаційної роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Якщо в розділі кваліфікаційної роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Кожна таблиця повинна мати назву, що відображає її зміст, та розміщуватись безпосередньо над таблицею посередині рядка. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці в межах цього розділу, між якими ставиться крапка. Крапку наприкінці назви таблиці і після номера таблиці ставити не треба. Напис «Таблиця» та безпосередньо назву таблиці набирають розміром шрифту 14 пт. Матеріал всередині таблиці слід подавати розміром 12 пт та одинарним інтервалом.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Над іншими частинами друкують слова «Продовження табл.» із зазначенням номера таблиці. На таблиці, запозичені з джерел, обов'язково ставиться посилання у назві таблиці або у примітці під таблицею.

Якщо таблиця самостійно складена, або показники в ній самостійно розраховані, то після таблиці слід зробити наступне посилання.

<i>Наприклад:</i>							
							Таблиця 2.3
Обсяги іноземного інвестування по регіонах України							
<i>Джерело: Складено або розраховано за [посилання на джерело]</i>							

Таблиці кожного додатка позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення букви додатка.

<i>Наприклад:</i>	
Таблиця А.3	
Динаміка іноземного інвестування національної економіки [Джерело]	

На всі таблиці у кваліфікаційній роботі повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті, де читачеві треба вказати на неї, пишуть скорочено «табл.» з номером у вигляді виразу в круглих дужках «(табл. 3.1)» або «3 даних табл. 2.2 видно ...». Не варто оформлювати посилання на таблиці як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У повторних посиланнях на таблиці треба вказувати скорочено

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 27

слово «дивись» (див. табл. 3.1).

Оформлення рисунків і посилань на них

Обов'язковою частиною роботи є графічний матеріал (рисунки), який застосовують для детального встановлення властивостей або характеристик предмета дослідження роботи.

Рисунки, так само, як і таблиці, розміщують безпосередньо після першого посилання на них, або на наступній сторінці, а за необхідності – у додатку. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках кваліфікаційної роботи, включаються до загальної нумерації сторінок.

Рисунок повинен мати тематичну назву, яку розміщують під ним. Його позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу за винятком рисунків, поданих у додатках. Номер рисунку повинен складатися з номера розділу і його порядкового номера в межах цього розділу, між якими ставиться крапка. Крапка також ставиться після останньої цифри номера рисунку. Назву слід розміщувати безпосередньо під рисунком з абзацного відступу, вирівнюючи по центру рядка. Крапку у кінці назви рисунку ставити не треба. Номер рисунку та його назву розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі кваліфікаційної роботи подано один рисунок, то його нумерують за загальними правилами.

Наприклад (другий рисунок першого розділу):

Рис. 1.2. Функціональний зв'язок зовнішньоекономічного відділу з іншими підрозділами підприємства

Графічний матеріал кожного додатка позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення букви додатка.

Наприклад (другий рисунок в додатку В):

Рис. В.2. Обсяги іноземного інвестування по регіонах України

Посилання на рисунки в тексті роботи є обов'язковими. Не варто оформлювати посилання на рисунки як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де робиться посилання на рисунок, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1)» або: «...як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рис. 3.1». У повторних посиланнях на рисунки треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «(див. рис. 3.1)».

Рисунок (схему, діаграму, графік), як правило, слід виконувати на одній сторінці. Якщо рисунок не вміщується на одній сторінці, дозволяється переносити його на інші сторінки. При цьому тематичну назву розміщують на першій сторінці, пояснювальні дані – на кожній сторінці і під ними друкують «Рис. 3.1, аркуш 2».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 28

Оформлення формул і посилань на них

Формули рекомендовано розміщати на окремих рядках. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Якщо формула не вміщується в один рядок, її слід перенести після знака рівності (=), або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (×).

Формули в роботі нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад – «... у формулі 2.1».

Формули в додатках нумерують окремо арабськими цифрами в межах кожного додатка з додаванням перед цифрою позначення букви додатка (...у формулі В.1).

Наприклад:

$$\text{GDP} = \text{C} + \text{I} + \text{E}, \quad (3.1)$$

де GDP – валовий внутрішній продукт; C – кінцеве споживання; I – інвестиції (валове нагромадження основних фондів, приріст запасів матеріальних обігових коштів, чисте придбання цінностей); E – чистий експорт.

Цитування та посилання на використані джерела

При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен посилатися на джерела, матеріали з яких наводяться в роботі, або на основі яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена кваліфікаційна робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа.

Посилання в тексті кваліфікаційної роботи на джерела слід зазначати порядковим номером літературного джерела в списку літератури, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, рисунків, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання в роботі. Наприклад, «*трактування даних стадій уперше було запропоновано американським ученим Уолтом Ростом у 1956 р. у сформульованій ним концепції розвитку [308, с. 307–331]*».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 29

Для підтвердження власних аргументів шляхом посилання на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора бакалаврської кваліфікаційної роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання.

Запозичена з літературних або статистичних джерел інформація (формули, таблиці, схеми, графіки, висновки тощо) також потребує обов'язкових посилань (у квадратних дужках) на порядковий номер джерела у списку використаної літератури та номери сторінок, із яких узято інформацію.

Оформлення додатків

Додатки є частиною кваліфікаційної роботи, в якій розміщують вихідні дані для закладу готельно-ресторанного господарства. Крім цього в додатки можна включати:

- допоміжні рисунки й таблиці;
- документи, що стосуються проведених досліджень або їх результатів, які через великий обсяг, специфіку викладення або форму подання не може бути внесено до основної частини кваліфікаційної роботи (фотографії; проміжні розрахунки, формули, математичні доведення; копія технічного завдання чи документа, що замінює його; інструкції та методики, розроблені в процесі виконання робіт тощо);

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 30

- опис нової апаратури, приладів, які було використано під час проведення досліджень, вимірювань, випробовувань тощо;
- додатковий перелік джерел, на які не було посилань у роботі, але до яких можуть виявити інтерес її користувачі;
- іншу інформацію.

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Перед усіма додатками розміщується аркуш з написом «ДОДАТКИ» по центру. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований нагорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток А» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

За необхідності додаток може бути поділений на розділи, які нумерують у межах кожного додатка, у цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку. Наприклад: А.2 – другий розділ додатка А. Рисунки, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. Наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатку Д; формула (А.1) – перша формула додатку А.

Оформлення списку використаних джерел

Здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація)

Список використаних джерел повинен містити перелік усіх першоджерел, на які є посилання у тексті роботи або які використовувалися під час здійснення дослідження. Перелік джерел укладають у алфавітному порядку або за порядком посилання в тексті роботи. Укладаючи його, необхідно додержуватися вимог державного стандарту. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка, спочатку видання українською мовою, потім – іноземними.

Бібліографічні записи в «Списку...» повинні мати порядкову нумерацію. У тексті роботи слід давати у дужках посилання на номери списку. Якщо необхідно вказати номер сторінки, її ставлять через кому після номера видання, наприклад: [1, с. 23].

Список літератури повинен складатися не менше як з 60 найменувань.

Джерела, які рекомендовані студентам в процесі написання бакалаврської кваліфікаційної роботи:

- а) законодавчі акти різного рівня;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 31

- б) ДБН, СіНП, ДСТУ, ГОСТ;
- в) наукова, навчально-методична, спеціальна література;
- г) періодична література;
- д) наукова, аналітична, статистична інформація, розміщена в мережі Internet.

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати згідно з вимогами стандарту:

ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с.

Приклад оформлення джерел у списку наведено у *додатку М*.

4. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Атестація передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи, яка є підсумком навчання за спеціальністю.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.

Кваліфікаційна робота подається керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання кваліфікаційної роботи.

Керівник надає відгук про кваліфікаційну роботу, в якому визначаються:

- актуальність дослідження;
- ефективність використаної методології;
- рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень;
- вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки;
- перспективність запропонованих рекомендацій та висновків;
- недоліки роботи (за наявності) (*Додаток Г*).

Кваліфікаційна робота обов'язково повинна мати відгук (рецензію) рецензента. Рецензент призначається розпорядженням по кафедрі з числа викладачів кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Під час рецензування кваліфікаційної роботи рекомендується визначати:

- актуальність постановки і розроблення задачі;
- використання наукових методів дослідження;
- обґрунтованість висновків і пропозицій;
- участь студента у проведених дослідженнях, обробці отриманих результатів;
- вміння студента чітко, грамотно й аргументовано викладати

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 32

матеріал, правильно оформлювати його;

– недоліки щодо змістової частини роботи, оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо рекомендацій до захисту (рекомендовано або не рекомендовано) у Екзаменаційній комісії.

Подана до захисту кваліфікаційна робота повинна мати на титульній сторінці підписи студента, наукового керівника, рецензента.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні Екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку. Студент готує для виступу доповідь та ілюстративний матеріал / презентацію до неї. Під час публічного захисту студент доповідає і демонструє основні положення результатів дослідження, відповідає на запитання членів Екзаменаційної комісії та інших присутніх на захисті фахівців.

Загальна оцінка захищеної роботи і рішення про присвоєння студентам-випускникам кваліфікації магістра з готельно-ресторанної справи обговорюються та приймаються членами комісії на закритому засіданні Екзаменаційної комісії й оголошуються студентам головою Екзаменаційної комісії публічно, в день захисту, одразу після закінчення засідання Екзаменаційної комісії.

Секретар комісії протоколює процедуру захисту.

5. ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підсумкову оцінку кваліфікаційної роботи та її захисту студентом визначає Екзаменаційна комісія. Результати захисту бакалаврських кваліфікаційних робіт оцінюються з використанням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»); національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Для одержання оцінки **«відмінно»** кваліфікаційна робота повинна бути бездоганною у всіх сферах: крім виконання основних вимог, зроблено власний критичний аналіз різних літературних джерел, представлено результати власних досліджень з використанням економіко-математичних методів, побудовано формалізовану модель проблеми, розрахунки і на їх основі – аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а при її захисті здобувач вищої освіти показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання ЕК правильні.

Для одержання оцінки **«добре»**: носить дослідницький характер,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 33

оформлена за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, матеріал викладено логічно і послідовно з відповідними висновками, має незначні мовні погрішності, а при її захисті здобувач вищої освіти показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання.

Оцінка «**задовільно**» може бути поставлена якщо: робота носить дослідницький характер, оформлена за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано, має значні зауваження рецензента щодо змісту; основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації, а при її захисті ілюстративний матеріал здобувач вищої освіти не коментує, виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання

Оцінка «**незадовільно**», може бути виставлена, якщо кваліфікаційна робота, яка не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, не має висновків або вони носять декларативний характер; у відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження, під час захисту здобувач вищої освіти при відповіді припускається грубих помилок, а також відсутня презентація доповіді.

Кваліфікаційна робота до захисту не допускається, якщо вона: представлена науковому керівнику на перевірку або на іншому подальшому етапі проходження з порушенням термінів, встановлених графіком навчального процесу; написана на тему, що вчасно не була затверджена наказом по університету; не є авторською (містить значну частину запозичень / плагіату); структура не відповідає вимогам; зміст кваліфікаційної роботи не розкриває її теми; не переплетена і неправильно оформлена, відсутня рецензія або відгук наукового керівника.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	F	Незадовільно
0-34	FX	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 58 / 34</i>

ДОДАТКИ

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 35

Додаток А

Орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт

I. Бізнес-планування діяльності підприємства

1. Бізнес-план фермерського будинку.
2. Бізнес-план бази відпочинку.
3. Бізнес-план курортного готелю.
4. Бізнес-план будинку відпочинку.
5. Бізнес-план мотелю.
6. Бізнес-план клубу-готелю.
7. Бізнес-план агроготелю.
8. Бізнес-план туристичного комплексу.
9. Бізнес-план еко-готелю.
10. Бізнес-план туристично-оздоровчого комплексу.
11. Бізнес-план готелю у рекреаційній зоні.
12. Бізнес-план дитячого оздоровчого комплексу.
13. Бізнес-план гостьового будинку.
14. Бізнес-план готелю.
15. Бізнес-план ботелю.
16. Бізнес-план дитячого табору у лісовій зоні.
17. Бізнес-план гостьових будинків в екологічному парку.
18. Бізнес-план фермерського будинку.
19. Бізнес-план готелю-резиденції у передмісті.
20. Бізнес-план міні-готелю.
21. Бізнес-план бази відпочинку.
22. Бізнес-план сільської садиби.
23. Бізнес-план готелю ділового призначення.
24. Бізнес-план клубу-готелю.
25. Бізнес-план курортного готелю.
26. Бізнес-план спортивно-оздоровчого комплексу.
27. Бізнес-план аквателю.

II. Цифровізація діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу

28. Технології Digital-бронювання послуг суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.
29. Технології безконтактного обслуговування споживачів ресторанних послуг.
30. Електронна комерція в діяльності суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу.
31. Інтернет-дистрибуція послуг суб'єкта готельно-ресторанного

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 36

бізнесу.

32. Інформаційні технології в операційній діяльності суб'єкта готельноресторанного бізнесу.

33. Технології безконтактного обслуговування споживачів готельних послуг.

34. Система онлайн-бронювання готельних послуг.

35. Інформаційно-комунікаційні технології суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

36. Digital-технології сервісу суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

37. Цифровізація виробничих процесів суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

38. Інформаційні технології в обслуговуванні споживачів готельних послуг.

39. Інформаційні технології в обслуговуванні споживачів ресторанних послуг.

40. Інформаційні технології в управлінні суб'єктом готельно-ресторанного бізнесу.

41. Цифровий маркетинг суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

42. Інформаційна система управління суб'єктом готельно-ресторанного бізнесу.

43. Цифровий менеджмент суб'єкту готельно-ресторанного бізнесу.

44. Цифрові технології управління підприємством готельно-ресторанного бізнесу.

III. Системно-стратегічний підхід у розвитку підприємств готельно-ресторанного бізнесу

45. Стратегія конкурентоспроможності суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

46. Стратегія операційного менеджменту суб'єкту готельно-ресторанного бізнесу.

47. Антикризові програми розвитку суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

48. Розвиток системи корпоративних цінностей суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

49. Стратегія розвитку підприємства готельно-ресторанного бізнесу у повоєнний період.

50. Система мотивації персоналу суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

51. Система івент-менеджменту суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 37

52. Програми споживчої лояльності суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.
53. Система якості обслуговування на підприємстві ресторанного бізнесу.
54. Система якості надання послуг на підприємстві готельного господарства.
55. Система SMM-менеджменту суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.
56. Система операційного менеджменту суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.
57. Система креативного менеджменту суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.
58. Система конфлікт-менеджменту суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.
59. Система HR-менеджменту у підприємстві готельно-ресторанного бізнесу.
60. Система професійного розвитку персоналу підприємства готельного бізнесу.
61. Інтегровані маркетингові комунікації в діяльності суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.
62. Розробка напрямів стимулювання інноваційної активності як конкурентної переваги підприємства готельно-ресторанного бізнесу.
63. Стратегія розвитку курортно-рекреаційного засобу розміщення (екоготелю) шляхом впровадження екологічних інновацій.
64. Розробка та впровадження міжнародних стандартів серії ISO 9000 на підприємстві готельно-ресторанного бізнесу.
65. Управління підприємством готельно-ресторанного бізнесу та шляхи його удосконалення.
66. Мотивації персоналу як запорука успішної роботи підприємства готельно-ресторанного бізнесу.
67. Впровадження сучасних технологій управління персоналом на підприємстві готельно-ресторанного бізнесу.
68. Організація HR-служби на підприємстві сфери гостинності та шляхи її удосконалення.
69. Підвищення ефективності господарської діяльності підприємства готельно-ресторанного бізнесу.
70. Розробка програми забезпечення безпеки продукції та послуг підприємства готельно-ресторанного бізнесу.
71. Формування бренд-орієнтованої системи управління підприємством готельно-ресторанного бізнесу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 38

72. Концептуальні засади розвитку закладів готельно-ресторанного бізнесу в кризових умовах.

73. Удосконалення процесу надання послуг у закладі готельно-ресторанного бізнесу.

74. Сучасні кулінарні тренди та перспективи їх використання у закладах ресторанного господарства.

75. Соціально-економічні фактори розвитку індустрії гостинності _____ регіону.

76. Удосконалення просторового розвитку готельно-ресторанного господарства _____ регіону.

77. Формування стратегії сталого розвитку готельно-ресторанного бізнесу (міста, регіону, держави).

78. Розробка та впровадження інноваційних технологій у заклад готельного / ресторанного бізнесу.

79. Формування системи тайм-менеджменту на підприємстві готельно-ресторанного бізнесу.

80. Концепція бенчмаркінгу в готельно-ресторанному бізнесі.

IV. Сервісно-технологічний підхід у діяльності суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу

81. Технології операційного проектування суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

82. Технології оцінювання персоналу суб'єкта готельного бізнесу.

83. Технології організаційного проектування суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

84. Технології сервісної діяльності суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

85. Програми енергоощадних технологій суб'єкта ресторанного бізнесу.

86. Програми енергоощадних технологій суб'єкта готельного бізнесу.

87. Сервісні технології суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

88. Сервісні інновації суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

89. Технології обслуговування споживачів ресторанних послуг.

90. Технології надання готельних послуг під час війни.

91. Технології оцінки персоналу сервісних служб суб'єкта готельного бізнесу.

92. Енергоощадні технології суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

93. Інноваційні технології розвитку персоналу сервісних служб суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

94. Технології операційної діяльності суб'єкта ресторанного бізнесу.

95. Технології збутової діяльності суб'єкта готельно-ресторанного

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 39

бізнесу.

96. Рекламні технології суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

97. Сервісні бізнес-процеси суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

98. Інноваційні технології обслуговування споживачів на підприємствах ресторанного бізнесу.

99. Сервісні інновації для сегментів VIP-споживачів підприємства готельного бізнесу.

100. Сервісні інновації для VIP-споживачів суб'єкта ресторанного бізнесу.

101. Технології набору та відбору персоналу суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу.

102. Розробка та впровадження інноваційних технологій у готель / ресторан (назва, місто).

103. Розробка напрямів підвищення якості послуг підприємства готельно-ресторанного господарства.

104. Удосконалення інформаційного та інформаційно-технічного забезпечення процесів управління підприємством готельно-ресторанного бізнесу.

105. Удосконалення організації анімаційної діяльності як перспективного напрямку просування готельного продукту.

106. Формування ефективних комунікацій із врахуванням кроскультурних особливостей функціонування підприємства готельно-ресторанного бізнесу.

107. Механізм формування інклюзивної моделі розвитку готельного і ресторанного бізнесу.

108. Дослідження особливостей функціонування та перспектив розвитку готельних / ресторанних мереж.

109. Інтелектуальні ресурси як домінуюче джерело розвитку підприємства готельно-ресторанного бізнесу.

110. Організаційно-економічні аспекти функціонування бізнес-готелів (або: курортних готелів, мотелів, кемпінгів, ботелів, хостелів, санаторіїв, пансіонатів, профілакторіїв тощо).

111. Організаційно-економічні аспекти функціонування ресторанів (або: кафе, їдалень, барів, буфетів тощо).

112. Удосконалення організації надання послуг на підприємствах готельного господарства.

113. Удосконалення організації надання послуг у закладах ресторанного господарства.

114. Впровадження системи франчайзингу у вітчизняному готельному (ресторанному) бізнесі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 40

115. Управління організацією праці персоналу та підвищення якості обслуговування на підприємствах сфери гостинності.

116. Удосконалення організаційно-управлінської структури підприємств готельного (ресторанного) господарства.

V. Теми запропоновані стейкхолдерами

117. Інноваційні методи підвищення лояльності споживачів на підприємстві готельно-ресторанного бізнесу.

118. Впровадження системи НАССР у закладі ресторанного бізнесу та підвищення його конкурентоспроможності.

119. Інноваційні технології надання ресторанних послуг в умовах військової агресії.

120. Ефективність PR і рекламної діяльності підприємства готельно-ресторанного бізнесу.

121. Сучасні методи управління в сфері HoReCa.

122. Впровадження інновацій на підприємствах сфери HoReCa.

123. Регіональні особливості та перспективи розвитку гастрономічного туризму в Україні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 41

Додаток Б

Форма заяви студента на затвердження теми та керівника
кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри туризму та
готельно-ресторанної справи
д.е.н., проф. Климчук А.О.
студента гр. ГРС-1М
Іванова Івана Івановича

Заява

Прошу Вас затвердити тему кваліфікаційної роботи: «Стратегія операційного менеджменту суб'єкту готельно-ресторанного бізнесу». Керівником роботи прошу призначити к.е.н., доц. Каленську В.П.

« ____ » _____ 202 ____ р.

_____ (підпис)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 42

Додаток В

Завдання на кваліфікаційну роботу
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

ЗАТВЕРДЖУЮ

зав. кафедри туризму та
готельно-ресторанної справи
д.е.н., доц. Климчук А.О.

«_____» _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу

Студента _____

Тема роботи: _____

Затверджена Наказом університету від «___» _____ 20__ р. № _____

Термін здачі студентом закінченої роботи _____

Вихідні дані роботи (зазначається предмет і об'єкт дослідження) _____

Мета дослідження _____

Об'єкт дослідження _____

Предмет дослідження _____

Консультанти з кваліфікаційної роботи із зазначенням розділів, що їх стосуються

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1			
Розділ 2			
Розділ 3			

Керівник _____
(підпис)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 43

Календарний план

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір теми випускної кваліфікаційної роботи		
2	Оформлення і затвердження завдання на випускну кваліфікаційну роботу		
3	Написання 1 розділу випускної кваліфікаційної роботи		
4	Написання 2 розділу випускної кваліфікаційної роботи		
5	Написання 3 розділу випускної кваліфікаційної роботи		
6	Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи у комісії		
7	Подання випускної кваліфікаційної роботи на кафедру		
8	Підготовка матеріалів випускної кваліфікаційної роботи до захисту в екзаменаційній комісії		
9	Захист випускної кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії		

Дата видачі завдання « _____ » _____ 202__ р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Гарант освітньої програми _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Завдання прийняв до виконання студент _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 44

Додаток Г

Відгук наукового керівника
**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Студента (ки) _____

(*прізвище та ініціали*)

представлену на здобуття ступеня вищої освіти магістр

спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

за освітньо-професійною програмою «Готельно-ресторанна справа»

1. Робота виконана на тему: _____

2. Актуальність _____

(*вказати, які питання теоретичного і практичного характеру визначають актуальність роботи*)

3. Основний зміст роботи викладено на ___ сторінках тексту, містить ___ таблиць, ___ ілюстрацій, ___ додатків. Список використаних літературних джерел налічує ___ найменувань.

4. Зміст розділів роботи (*вказати за кожним розділом, які питання досліджені та з якою метою*)

Розділ 1 _____

Розділ 2 _____

Розділ 3 _____

5. Висновки _____

(*обґрунтованість, теоретичне і практичне значення*)

6. Список використаних джерел _____

(*обсяг і повнота опрацювання за змістом роботи*)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 45

7. Додатки _____

(перелік додатків та повнота їх опрацювання за змістом роботи)

8. Таблиці та ілюстрації _____

(призначення таблиць та їх використання для підтвердження досліджень в роботі)

9. Якість оформлення роботи _____

10. Загальні зауваження та опрацювання зауважень попереднього захисту _____

11. Ставлення студента (ки) до виконання кваліфікаційної роботи _____

12. Висновок

В цілому при написанні кваліфікаційної роботи студент (ка) _____
виявив (ла) /не виявив (ла) / здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками з
таких _____ економічних _____ дисциплін,
як _____

вміння /невміння/ підібрати необхідну літературу, інформаційну базу, проаналізувати їх, зробити відповідні висновки і оформити свої дослідження у кваліфікаційній роботі.

Кваліфікаційна робота студента (ки) _____ написана на достатньо /недостатньо/ високому рівні та може /не може/ бути допущена до захисту в Екзаменаційній комісії.

Науковий керівник _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 202__ р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 46

Додаток Д

Рецензія на кваліфікаційну роботу
РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

_____ (ПІБ)

1. Тема кваліфікаційної роботи: _____

2. Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних конференцій з проблем діяльності закладів готельно-ресторанного бізнесу, нормативно-правові акти України, офіційні статистичні матеріали, електронні ресурси, первинні та зведені документи, а також звітність підприємства *(необхідне підкреслити)*

3. Актуальність теми кваліфікаційної роботи підтверджена /не підтверджена цифровими даними *(необхідне підкреслити)*

4. Найсуттєвіший висновок, наявність самостійних розробок автора _____

5. Практична цінність розроблених питань _____

6. Наявність публікацій: _____ тез доповідей; _____ статей у фахових виданнях; _____ інших публікацій; _____ виступів на семінарах, конференціях.

7. Недоліки _____

8. Загальний висновок:

Вважаю, що кваліфікаційна робота студента _____

(ПІБ)

на тему _____

відповідає / не відповідає профілю підготовки магістра, написана на достатньо / недостатньо високому рівні, а її автор заслуговує на присвоєння / не присвоєння кваліфікації магістра з готельно-ресторанної справи.

Рецензент _____

(посада із зазначенням кафедри)

(підпис)

(ПІБ)

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 47

Додаток Е

Титульна сторінка кваліфікаційної роботи
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

ІВАНОВ Іван Іванович
(студент групи ГРС-1М)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

«Стратегія операційного менеджменту суб'єкту готельно-ресторанного бізнесу»

представлена на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності
241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Допущено до захисту
протокол № _____
від _____
зав. кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи
д.е.н., доц. Климчук А.О.

Керівник роботи:
к.е.н., доц. Ярмолюк Д.І.
(наукова ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Рецензент роботи
к.е.н., доц. Каленська В.П.
(наукова ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Гарант освітньої програми
к.е.н., доц. Чагайда А.О.
(наукова ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Житомир, 2023

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 48

Додаток Ж

Анотація до кваліфікаційної роботи

Анотація

Кваліфікаційна робота складається зі 115 сторінок.

Кількість розділів – 3, **рисуноків** – 7, **таблиць** – 12, **додатків** – 3.

Об'єктом дослідження є готельне підприємство «Тернопіль».

Предметом кваліфікаційної роботи є сукупність теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо удосконалення рекламної діяльності.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у поглибленні теоретичних положень та розробленні практичних рекомендацій щодо удосконалення управління рекламною діяльністю готельного підприємства ПрАТ «Тернопіль».

У I розділі досліджено теоретичні основи управління рекламною діяльністю на підприємстві готельної індустрії. Визначено сутність реклами та її роль у діяльності сучасного підприємства, особливості управління рекламною діяльністю підприємства готельної сфери та методологію оцінювання рекламної діяльності сучасного підприємства.

У II розділі здійснено організаційно-економічний аналіз готельного підприємства «Тернопіль», дана загальна характеристика готельного підприємства, проаналізоване внутрішнє та зовнішнє середовище, конкурентні позиції готельного підприємства.

У III розділі розділі проаналізовано Інтернет-контент готельного підприємства «Тернопіль»; розроблено пропозиції щодо удосконалення рекламної діяльності на готельному підприємстві; обґрунтовано ефективність розроблених пропозицій. Проаналізовано особливості формування сучасних інформаційних технологій на готельному підприємстві; досліджено стан програмного забезпечення автоматизації на готельному підприємстві «Тернопіль» та обґрунтовано пропозиції по удосконаленню інформаційної діяльності на готельному підприємстві «Тернопіль».

Ключові слова: реклама, готельне підприємство, рекламна діяльність, маркетинг, стратегія.

Annotation

The qualification work consists of 115 pages.

Number of sections - 3, **figures** - 7, **tables** - 12, **annexes** - 3.

The object of the study is the hotel enterprise "Ternopil".

The subject of qualification work is a set of theoretical provisions and

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 49

practical recommendations for improving the advertising activities.

The purpose of qualification work is to deepen theoretical provisions and develop practical recommendations for improving the management of advertising activities in the hotel enterprise "Ternopil".

Section I researches the theoretical management of the advertising activities at the hotel industry enterprise. The essence of advertising and its role in the activities of modern enterprise, the peculiarities of the management of advertising activities of the enterprise of the hotel sphere and the methodology for evaluating the advertising activities of the modern enterprise are determined.

Section II includes organizational and economic analysis of hotel enterprise "Ternopil". The general characteristics of hotel enterprise are given, internal and external environment and competitive positions of hotel enterprise are analyzed. Section III analyses Internet content at the hotel enterprise "Ternopil"; proposals for improvement of advertising activities at the hotel enterprise have been developed; reasonable effectiveness of developed proposals. Analyses the peculiarities of the formation of modern information technologies in the hotel enterprise; investigated the state of automation software at the Ternopol hotel enterprise and justified proposals for improving information activities at the Ternopol hotel enterprise.

Keywords: advertising, hotel enterprise, advertising, marketing, strategy.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 50

Додаток И

Приклад оформлення змісту і кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

Тема: «Цифровий маркетинг готелю «Оптіма», м. Житомир

Анотація

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОГО
МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВОМ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

1.1. Цифровий маркетинг: еволюція становлення

1.2. Особливості застосування цифрового маркетингу на підприємстві
готельного господарства

1.3. Методичні засади формування і застосування цифрового маркетингу
готелем

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ
ГОТЕЛЕМ «ОПТИМА», М. ЖИТОМИР

2.1. Аналіз результатів діяльності готелю

2.2. Оцінка маркетингової діяльності готелю з застосуванням цифрових
технологій

2.3. Дослідження впливу чинників на застосування цифрового маркетингу
підприємства

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАСАД ФОРМУВАННЯ І
ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ ГОТЕЛЕМ «ОПТИМА» У
М. ЖИТОМИР

3.1. Обґрунтування збільшення збуту послуг за допомогою цифрового
маркетингу

3.2. Основні напрями просування бренду готелю через інструменти Інтернет-
маркетингу

3.3. Прогнозування реалізації запропонованих заходів

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 51

Додаток К

Приклад вступу до кваліфікаційної роботи

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. З кожним роком більш різноманітним стає вибір готелів, поліпшується якість обслуговування, збільшується попит на якісний відпочинок, який стимулює конкуренцію. Для поліпшення своїх позицій на ринку, підприємства використовують надання інформації через рекламу, як засіб в конкурентній боротьбі. Таким чином, одним з найважливіших факторів конкурентоспроможності є реклама.

Реклама готелю - це маркетингові методи, які використовується для зображення готелю з позитивного боку для поліпшення бізнес-результатів, як в короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі. Рекламна діяльність вносить вагомий вклад у покращення іміджу як великих, так і малих готелів.

Зростання ринку рекламних послуг вимагає ретельного підходу до здійснення рекламної діяльності підприємств. Щоб реклама була дієвою та привертала увагу споживачів, необхідна правильно розроблена рекламна стратегія. Таким чином, рекламна діяльність є успішним поєднанням влучного рекламного звернення і правильного вибору засобів масової інформації, що допоможе успішно справлятися з проблемами збуту та успішно конкурувати на ринку готельних послуг.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у поглибленні теоретичних положень та розробленні практичних рекомендацій щодо удосконалення управління рекламною діяльністю готельного підприємства ПрАТ «Тернопіль».

У ході дослідження визначено наступні **завдання**:

- розкрити сутність поняття «реклама» та її роль у діяльності сучасного підприємства;
- проаналізувати особливості розроблення рекламної діяльності підприємств готельної сфери; - проаналізувати методи оцінювання рекламної політики сучасного підприємства;
- надати організаційно-технологічну характеристику готельному підприємству ПрАТ «Тернопіль»;
- проаналізувати фінансово-економічний стан готелю; - дослідити рекламну діяльність в готелі «Тернопіль»;
- розробити пропозиції щодо удосконалення рекламної політики в готельному підприємстві «Тернопіль»;
- обґрунтувати витрати на рекламну політику готелю «Тернопіль»;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 52

- проаналізувати формування сучасних інформаційних технологій на готельному підприємстві;
- охарактеризувати програмне забезпечення в готелі «Тернопіль»;
- обґрунтувати пропозицію по удосконаленню інформаційної діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління рекламною діяльністю готельного підприємства ПрАТ «Тернопіль».

Предмет дослідження – сучасні інструменти та методи оптимізації рекламної політики готельного підприємства.

Для досягнення встановленої мети й визначених завдань у роботі використано **методи** наукового пізнання, а саме: аналізу, математично-статистичні, прогнозування, порівняння, синтезу, індукції та дедукції.

Інформаційною базою є наукові доробки зарубіжних і вітчизняних учених, законодавчі акти та електронні ресурси.

Апробація проведена на III Міжнародній науково-практичній онлайн конференції «Практика і перспективи розвитку еногастрономічного туризму: світовий досвід для України».

Структура роботи: кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Робота містить 12 таблиць і 7 рисунків, 3 додатків. Загальний обсяг роботи – 86 сторінок.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 53

Додаток Л

Приклад загальних висновків до кваліфікаційної роботи

В умовах ринкової економіки жоден суб'єкт господарювання не може успішно функціонувати, не рекламуючи своєї продукції чи послуг.

Якісна організація рекламної діяльності це допоможе сприяти диференціації продукції і послуг підприємств на ринку та підвищенню конкурентоспроможності підприємства на ринку. Тож, для того, щоб досягнути визначених цілей, готель «Тернопіль» має удосконалити рекламну діяльність на підприємстві.

Керівництво готелю докладає значних зусиль для забезпечення конкурентоспроможності підприємства на ринку готельних послуг, але дослідження готельного ринку в регіоні, показало, що в готелі слабо розвинена рекламна діяльність і на це впливають наступні фактори: – відсутність цілеспрямованої діяльності у сфері управління маркетинговою діяльністю; – відсутність чітких стратегічних цілей і планів компанії; – недостатню діяльність компанії у сфері реклами.

Отже, удосконалення рекламної діяльності та використання комунікаційних каналів, безумовно, приверне більшу кількість клієнтів і також вплине на конкурентоспроможність аналізованого готельного підприємства.

Аналіз фінансового стану готелю «Тернопіль» показав, що баланс підприємства не обтяжений кредитними зобов'язаннями, що дає можливість при необхідності розраховувати на позики, як джерело майбутнього рекламного бюджету.

Таким чином, для удосконалення рекламної діяльності на підприємстві «Тернопіль» запропоновано:

- співробітництво з платформою «Покупон» та використання реклами від Google Ads;

- відновлення в соціальних мережах «Instagram» та «Facebook», сторінок готелю «Тернопіль» за допомогою залучення SMM-спеціаліста.

Проведені економічні розрахунки доводять ефективність запропонованих заходів, хоча економічний ефект від впровадження купонів на платформі «Покупон» є доволі невеликим.

Однак, комплексне впровадження обох пропозицій допоможе не тільки отримати прямий економічний ефект, а й розширити коло потенційних клієнтів, підвищити їхню лояльність та збільшити впізнаваність бренду.

Таким чином, запропоновані дії не тільки допоможуть підприємству правильно і грамотно прорекламувати свій продукт, але й мінімізувати ризики, пов'язані з непорозумінням гостя, даючи можливість донести до

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 58 / 54</i>

споживача саме ту інформацію, яка його цікавить, лаконічно та зрозуміло.

Впровадження запропонованих рекомендацій допоможе готелю «Тернопіль» розширити клієнтську базу, ефективно здійснювати продажі послуг, збільшити прибуток та успішно позиціонувати себе серед конкурентів.

Використовуючі можливості сучасних інформаційних технологій, готельному підприємству рекомендовано запровадити систему «digital signage». Дана система пропонує ряд переваг для кожного готелю, і допомагає поліпшити враження клієнтів. Таким чином, це надасть закладу сучасний вигляд і позитивно позначиться на його іміджі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 55

Додаток М

Приклад оформлення використаних джерел відповідно до ДСТУ
8302:2015

Книги

Один автор:

Андрєєва Г. І. Економічний аналіз : навч. посібник. К.: Знання, 2008. 263 с.

Два автори:

Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства : навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2006. 488 с.

Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Три автори:

Гринчуцький В. І., Карапетян Е. Т., Погріщук Б. В. Економіка підприємства : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 304 с.

Чотири і більше авторів:

Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз. К.: КНЕУ, 2005. 592 с.

або

Фінансовий аналіз / М. Д. Білик та ін. К. : КНЕУ, 2005. 592 с.

Без автора:

Україна в цифрах. 2007: стат. зб. / Держ. ком. статистики України. К.: Консультант, 2008. С. 185-191.

Автореферати дисертацій

Дудіна Н. В. Оплата праці у виробничих галузях США: досвід і перспективи використання в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.09.01. НАН України; Ін-т економіки. К., 2001. 19 с.

Дисертації

Орлова К. Є. Механізм адаптації підприємств добувної промисловості до зовнішнього середовища : дис. ... канд. екон. наук 08.00.04. НТУУ «КПІ». К., 2016. 276 с.

Законодавчі документи

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.11.2017).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2018	Ф-19.09- 07.02/241.00.1/М- ОК16-2023
	Екземпляр № 1	Арк 58 / 56

Статті у продовжуваних виданнях (журналах)

Бержанір І. А. Діагностика рентабельності суб'єктів господарювання України. Економіка і організація управління. 2014. № 3-4. С. 25-29.

Бочкарьова Т. О., Кулинич Р. О., Пігуль Н. Г. Показники рентабельності підприємств різних галузей України та шляхи підвищення їх рівня. Економіка і суспільство. 2017. № 10. С. 188-193.

Кицак Т.Г., Коваленко І.Ф. Колективно-договірне регулювання оплати праці: проблеми та напрями удосконалення. Соціально-трудові відносини: теорія та практика. 2018. Вип. 1 (15). С. 162–170. URL: <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/24766>.

Частина видання (матеріалів конференції)

Бірюченко С. Ю. Суб'єктивно-об'єктивний взаємозв'язок суб'єктів економіки та доходу персоналу підприємства. Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку виробничої сфери: матеріали VII міжнародної науково-теоретичної конференції молодих учених і студентів (м. Донецьк, 20-21 травня 2010 р.). В 2-х томах. Донецьк: ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», 2010. Т. 1. С. 45–46.